

**PROGRAM
PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZY**

REALIZOWANY W PRACY Z DZIEĆMI

**W Przedszkolu Publicznym Nr 4
w Łęcznej**

I. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 7 września 1991r o systemie oświaty (Dz. U. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009r)

II. ZADANIA PRZEDSZKOLA

1. Kształtowanie cech i postaw dziecka pozwalających mu w przyszłości na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.
2. Kształtowanie nawyków kulturalno – higienicznych oraz dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Kształtowanie czynności samoobsługowych w tym uczenie kultury spożywania posiłków oraz wyrabianie nawyku dbania o porządek w najbliższym otoczeniu .

III. DZIAŁANIA NAUCZYCIELI

1. Ujednolicenie metod działań wychowawczych z uwzględnieniem motywacji opartych na wzmacnianiu pozytywnych zachowań dzieci.
2. Współdziałanie z rodzicami w celu wspólnego rozwiązywania problemów wychowawczych.
3. Nawiązanie współpracy z instytucjami i specjalistami w celu doskonalenia kompetencji wychowawczych nauczycieli.
4. Opracowanie systemu motywacji.
5. Opracowanie z dziećmi „Kodeksu Przedszkolaka”.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Treści zawarte w programie dotyczą wiedzy, umiejętności kształtowania postaw z zakresu zdrowia i bezpieczeństwa oraz obejmuje funkcjonowanie społeczno – emocjonalne dzieci w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego:

- czynności samoobsługowe
- zabawy samorządne
- zajęcia i zabawy zorganizowane
- pobyt w ogrodzie przedszkolnym oraz poza terenem przedszkola (spacery, wycieczki)

V. CELE GŁÓWNE

1. Wychowanie dziecka do bezpiecznego i zdrowego stylu życia.
2. Kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne.
3. Eliminowanie zachowań niepożądanych.
4. Nabywanie przez dzieci właściwych nawyków, umiejętności i postaw akceptowanych społecznie.

DOKUMENTOWANIE I SPOSOBY REALIZACJI:

- raz w roku ewaluacja programu (ankiety dla rodziców i nauczycieli)
- opracowanie przykładowych scenariuszy zajęć do wybranych tematów
 - szkolenie pracowników przedszkola dotyczące udzielania pierwszej pomocy i postępowanie w czasie zagrożeń
- zapisy w dzienniku
- realizacja zaplanowanych spotkań z policjantem, strażnikiem miejskim, lekarzem, strażakiem- pogadanki
- współpraca z rodzicami
- spacer, wycieczki, zabawy w ogrodzie (instrukcje, regulaminy)

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W PRZEDSZKOLU

- 1) **Poznawanie zasad bezpiecznego poruszania się na terenie budynku przedszkola.**
 - poznanie dzieci i pracowników przedszkola
 - poznanie rozmieszczenia pomieszczeń w przedszkolu
 - omówienie zasad poruszania się po schodach, korzystanie z poręczy
 - omówienie zasad bezpiecznego poruszania się w łazience (nie rozlewanie wody, nie popychanie innych dzieci)

- omówienie zasad poruszania się w szatni (wycieranie butów przed wejściem do szatni, wieszanie ubrań, wysypywanie piasku z butów do kosza, nie popychanie się, wychodzenie w parach za nauczycielką)
- omówienie zasad poruszania się i prawidłowego zachowania w sali przedszkolnej (korzystanie ze sprzętu zgodnie z ustalonymi zasadami bezpieczeństwa)

2) Poznanie zasad bezpiecznego poruszania się w ogrodzie przedszkolnym.

- zakaz oddalania się od nauczyciela i miejsca zabawy
- bezpieczne korzystanie ze sprzętu ogrodowego (cierpliwe oczekiwanie na swoją kolejkę do zjeżdżalni, nie popychanie się, nie podchodzenie zbyt blisko do huśtających się dzieci, nie sypanie dzieci piaskiem, nie wysypywanie piasku z piaskownicy
- przestrzeganie zakazu brania do rąk i buzi przedmiotów znalezionych
- sygnalizowanie zauważonego niebezpieczeństwa
- informowanie nauczycielce o złym samopoczuciu i skaleczeniu
- przyzwyczajanie do samodzielnej kontroli czystości rąk i czystości własnego ubrania
- nawyk przebywania na świeżym powietrzu
- chronienie się przed silnym słońcem (zacienione miejsca zabaw, okrycie na głowę, stosowanie kremów z filtrem UV) oraz mrozem
- ubieranie się w zależności od temperatury powietrza (na cebulkę)
- chronienie miejsc skaleczonych przed zabrudzeniem (prawidłowe zaopatrzenie apteczki i systematyczne jej uzupełnianie)
- wzajemne pomaganie sobie w różnych sytuacjach (pomoc przy ubieraniu się, sprzątaniu zabawek i sprzętu)
- dokładne mycie rąk po zabawie w ogrodzie przedszkolnym.

2. BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W DRODZE DO PRZEDSZKOŁA

1) Uświadomienie konieczności przestrzegania przepisów ruchu drogowego.

- przestrzeganie zakazu poruszania się po drogach bez opieki osób dorosłych
- przechodzenie przez jezdnię tylko w wyznaczonych miejscach (pasy, sygnalizacja świetlna)
- znajomość kolorów sygnalizatora świetlnego
- chodzenie prawą stroną chodnika

2) Bezpieczne zachowania.

- umiejętność posługiwania się danymi personalnymi (imię, nazwisko, adres, numer telefonu)
- kształtowanie świadomości, kiedy i w jakich sytuacjach można i należy korzystać z pomocy takich instytucji jak: pogotowie ratunkowe (999), policja (997), straż pożarna (998), poznanie numerów telefonów
- zakaz zabaw na ulicy i jej pobliżu (gra w piłkę, jazda na rowerze, zjeżdżanie na sankach i nartach)
- zachowanie bezpieczeństwa podczas jazdy samochodem (zapięte pasy, słuchanie niezbyt głośnej muzyki)
- wyjaśnienie niebezpieczeństw związanych z podchodzeniem do pracujących urządzeń na terenie budowy, palącego ogniska, głębokich wykopów, zamarzniętej rzeki
- przyzwyczajenie do utrzymania w czystości własnych butów (omijanie kałuż i miejsc zabłoconych, wycierania butów z błota i śniegu)

3. BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W DOMU

- bezzwłoczne opuszczenie miejsca zagrażającego bezpieczeństwu np. pożar oraz poinformowanie o tym osoby dorosłe
- przestrzeganie zakazu samodzielnego jeżdżenia windą
- przestrzeganie zakazu włączania i manipulowania urządzeniami elektrycznymi
- zakaz posługiwania się zapalkami i zapalniczkami
- zakaz wychylania się przez okno
- zakaz wkładania przedmiotów do gniazdka elektrycznego
 - zakaz podchodzenia do gorących garnków i zabaw kurkami kuchenki elektrycznej czy gazowej
- zakaz wspinania się na meble
- wykonywanie domowych prac porządkowych np. sprzątanie zabawek w swoim pokoju, wycieranie kurzu
- pomoc w kuchni podczas przygotowania posiłków np. mycie warzyw, owoców, dekorowanie kanapek z przestrzeganiem mycia rąk
- zapoznanie z konsekwencjami nadmiernego korzystania z komputera i środków audiowizualnych
- zachęcanie do spożywania zdrowej żywności, ograniczenie słodczy i fast foodów
- zakaz samodzielnego zażywania leków bez wiedzy dorosłych i zabawy opakowaniami po lekach
- zakaz samodzielnego używania środków czystości (past, proszków i płynów), nie smakowania ich, nie używania do zabawy butelek i opakowań po środkach czystości.

4. BEZPIECZNE SPOTKANIA Z PRZYRODĄ

- 1) Umiejętność roztropnego postępowania z nieznanymi zwierzętami, roślinami, owadami, gadami.**
 - zakaz zbliżania się i dotykania nieznanych zwierząt oraz karmienia ich
 - zakaz dotykania nieżywych zwierząt np. ptaków
 - nie podchodzenie do napotkanej żmii, natychmiastowe zgłoszenie ukąszenia
 - zakaz zbierania, próbowania i jedzenia nieznanych lub znalezionych owoców, w tym grzybów
 - nie dotykanie ust i oczu w czasie zabaw owocami drzew i krzewów, a po zabawie dokładne umycie rąk
 - nauka umiejętności obrony przed atakującym psem

- 2) Poznanie niebezpieczeństw grożących przyrodzie ze strony człowieka.**
 - zakaz deptania i zrywania roślin będących pod ochroną
 - zakaz niszczenia przyrody podczas spacerów, wycieczek, zabaw w parku
 - poznanie przyczyn zanieczyszczenia powietrza (dymiące kominy, spaliny samochodowe, wyrzucanie śmieci do lasu, rowu itp.)
 - obowiązek segregacji śmieci

- 3) Rozumienie konieczności mycie owoców i warzyw przed ich spożyciem oraz picia przegotowanej wody.**

- 4) Uświadomienie z niebezpieczeństwa przebywania w pobliżu zbiorników wodnych oraz ślizgania się po zamrzniętych rzekach, jeziorach czy stawach**

5. WYRABIANIE ELEMENTARNYCH PRYZYWYCZAJEŃ HIGIENICZNO- KULTURALNYCH

- samodzielność w wykonywaniu czynności higienicznych
- * korzystanie z toalety wyłącznie pojedynczo
- * zawsze po sobie splukujemy wodę
- * myjemy ręce po skorzystaniu z toalety
- spożywanie posiłków z zachowaniem czystości w miejscu jedzenia
- * prawidłowe posługiwanie się sztućcami

- * zachowanie prawidłowej postawy przy stole
- * przezwyciężanie niechęci do nieznanych potraw
- * wdrażanie nawyku spożywania zdrowej żywności
- dbanie o porządek w sali i szatni
- * odkładanie zabawek na wyznaczone miejsce
- * sprząatanie miejsca pracy
- * staranne układanie odzieży i butów na półce w szatni
- * wycieranie butów i otrzepywanie z piasku, śniegu przed ustawieniem na półce
- przestrzeganie ustalonych zasad korzystania z zabawek

6. KSZTAŁTOWANIE PRAWIDŁOWYCH RELACJI SPOŁECZNYCH, UCZENIE PRZESTRZEGANIA OKREŚLONYCH FORM ZACHOWANIA, USTALONYCH ZASAD I REGUŁ WSPÓŁPRACY, PANOWANIE NAD WŁASNYMI EMOCJAMI

- rozumienie, że inne dzieci mają takie samo prawo do zabawy i zabawek
- * przestrzeganie kompromisu w zabawie
- * zgodne funkcjonowanie w grupie
- * stwarzanie warunków sprzyjających zgodnej zabawie
- stosowanie się do ustalonych zasad („Kodeks Przedszkolaka”)
- podejmowanie zgodnego współdziałania w zabawie i podczas zajęć
- * nie bieganie po sali
- * sprząatanie po sobie
- * dzielenie się z innymi
- * nie bicie się z kolegami
- wywiązywanie się z obowiązków
- rozwiązywanie konfliktów w sposób ugody, na drodze dyskusji i kompromisu
- stosowanie zwrotów grzecznościowych
- pomaganie młodszym i słabszym kolegom
- kulturalne zachowanie w miejscach publicznych
- określanie własnych emocji (radość, smutek, złość) oraz rozpoznawanie emocji u innych
- poznawanie bezpiecznych sposobów na rozładowywanie emocji negatywnych

7. UCZENIE TOLERANCJI WOBEC INNYCH, NABYWANIE WŁAŚCIWEGO STOSUNKU DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- tworzenie okazji do nawiązywania bezpośrednich kontaktów z niepełnosprawnymi kolegami
- czerpanie radości z dostarczania radości innym – przygotowywanie inscenizacji i upominków dla niepełnosprawnych kolegów
- wykorzystywanie różnorodnych sytuacji do uświadamiania dzieciom, że niepełnosprawny nie znaczy gorszy
- niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym

8. ROZWIJANIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ POPRZEZ WZMACNIANIE WIĘZI RODZINNYCH, PRZYBLIŻANIE HISTORII I TRADYCJI REGIONALNYCH ORAZ BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ

- znajomość imion i stopnia pokrewieństwa najbliższej rodziny
- przygotowywanie i uczestniczenie w uroczystościach o charakterze rodzinnym
- poznawanie tradycji świątecznych
- poznawanie podstawowych informacji na temat rodzinnej miejscowości
- rozpoznawanie symboli narodowych, nazwy kraju, stolicy
- rozpoznawanie krajobrazów ojczystej ziemi
- poznawanie niektórych sławnych Polaków (M. Kopernik, F. Chopin, Jan Paweł II)
- rozumienie pojęć : Unia Europejska, Europa, świat

VII. OGÓLNE ZASADY ZAWARTE W KODEKSIE PRZEDSZKOLAKA

- wspólna i zgodna zabawa
- szanowanie cudzej własności
- dbanie o bezpieczeństwo własne i innych podczas zabaw i zajęć
- wzajemne niesienie sobie pomocy
- stosowanie form grzecznościowych
- dbanie o porządek w najbliższym otoczeniu
- podejmowanie prób samodzielnego rozwiązywania sytuacji problemowych zgodnie z przyjętymi normami

VIII. PROGRAM WYCHOWANIA OPARTY JEST NA WZMOCNIENIACH POZYTYWNYCH

1) Nagradzanie dzieci

- nagrody społeczne – pochwała indywidualna przed grupą, rodzicami, dyrektorem...

- nagrody typu emblematy (stempelki, serduszka, słoneczka itp.)
- „skrzynka niespodzianek”
- tablice wzorowego przedszkolaka

2) Zasady budowania systemu motywacyjnego

- a) łączenie nagród społecznych z konkretnymi
- b) stosowanie nagród zaraz po wystąpieniu pożądanego zachowania
- c) przechodzenie od nagród ciągłych do sporadycznych
- d) nagradzanie podejmowanych prób (liczy się wysiłek na nie tylko efekt)
- e) zachowanie konsekwencji w stosowaniu wzmocnienia

3) Zastosowanie kar

W przypadku, gdy dziecko przejawia zachowania nie akceptowane społecznie i niezgodne z ustalonymi zasadami, możliwe jest zastosowanie wobec niego kary:

- kara naturalna czyli np. naprawienie wyrządzonej szkody, przeproszenie osoby wobec której zachował się niewłaściwie
- odmówienie przyjemności
- czasowe wykluczenie z zabawy w celu przemyślenia swojego postępowania
- „krzeselko wyciszenia” – dziecko w wyniku niewłaściwego zachowania spędza na krześle kilka minut

IX. EWALUACJA

- opracowanie i przeprowadzenie ankiety wśród rodziców i nauczycieli
- podsumowanie ewaluacji w oparciu o odpowiedzi na zawarte w ankietach pytania

1. Czy działania wychowawcze były dobrane do możliwości i potrzeb dzieci?
2. Czy program w sposób zrozumiały formułuje cele i zadania pracy wychowawczej?
3. Czy program uwzględnia oczekiwania rodziców i daje im możliwość włączenia się w jego realizację?

4. Jaka jest możliwość zaobserwowania efektów oddziaływań programu?